

Inhoud

MIRJAM VAN VEEN, Redactioneel 7

ARTIKELLEN

PIET VISSER, Het bruikleen van de Doopsgezinde Bibliotheek van de Verenigde Doopsgezinde Gemeente Amsterdam. Portret van een bijzondere collectie geschetst bij het afscheid van Adriaan Plak als conservator 9

MIRJAM VAN VEEN, ‘onsydighe oprechte liefhebbers der waerheydt’. Jacob Aertsz Colom en het werk van Dirck Volckertsz Coornhert 37

ADRIAAN PLAK, Zevenhonderd dominees en een kist vol brieven 47

F.J. HOOGEWOUT, MECHELD GRAVENDEEL,
MARJA SMOLENAARS, WOUTER MEEDER, GERARD JASPERS,
Oude drukken in de bibliotheek van de Verenigde Doopsgezinde
Gemeente Haarlem. Een bijdrage aan de STCN 59

WILLEM FRIJHOFF, De twee Reformaties, het Huis der Liefde en
kritische intellectuelen in het hertogdom Kleef rond 1560.
Een nieuwe blik op bekende zaken 73

GARY K. WAITE, Religieuze non-conformisten in Nederland
over geneeskunde, magie en de duivel. Een heroverweging 97

HANS DE WAARDT, Tussen geneeskunde, magie en religie,
verbindingen en overlappingsen: een casus 123

THEO BROK, Het ‘Onderscheytboeck’ van Adam Pastor. De reputatie
van ‘eyn principaell doper’ naast Menno Simons en Dirk Philips 141

INHOUD

GERRIT VOOGT, 'Die verachter van alle zichtbare kerken'. De nalatenschap van Coornhert in de zeventiende-eeuwse Republiek 165

RUUD LAMBOUR, Isaack van Gherwen (1580-1647). Zijn *portrait historié* door Karel van Mander (1605) en zijn geestelijke levensweg aan de hand van zijn familie en vrienden 191

FRANS GRIJZENHOUT, INES JONKHOFF, MEREL KRAMER, DORINE DE BRUIJNE, Frans Hals in doopsgezinde brouwerskringen 209

PIET VISSER, Jezüietenemblem en mystiek-spiritualistische en doopsgezinde handen van Serrarius, Luyken en Fryske Bauke. Het raadsel van P.I.L.B.C. opgelost 225

BERT DOP, Verborgen verleden op de zolder van de Bornse vermaning. Een negentiende-eeuws leesgezelschap 257

PIETER POST, Harde confrontaties. Frits Kuiper en Cornelis Bonne Hylkema over het nationaalsocialisme 271

PIETER POST, In memoriam historicus Gerlof Douwe Homan (1929-2017) 295

RECENSIES

Alpita de Jong, *Triomfen en tragedies van een uitmiddelpuntig man: Joost Halbertsma 1789-1869 een biografie* (Geert Brüsewitz) 299

Eduard Visser, *God, het woord en de tering. Leven en werk van Simon Gorter (1838-1871), met een teksteditie van zijn brieven en een keuze uit zijn proza en preken* (Pieter Post) 301

PERSONALIA AUTEURS 307